

Teoria i pràctica de l'argumentació

2014/2015

Codi: 100294

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	1

Professor de contacte

Nom: Oriol Farrés Juste

Correu electrònic: Oriol.Farres@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits específics.

Objectius

Teoria i pràctica de l'argumentació és una assignatura de 6 ECTS considerada de formació bàsica i obligatòria de primer curs del grau de Filosofia, que es realitzarà durant el primer semestre del curs.

Es tracta de formar-se en la capacitat de reconeixement, anàlisi i producció d'arguments.

Aquesta matèria es proposa com a objectiu la introducció dels estudiants en els rudiments elementals del pensament crític (Critical Thinking). Amb una metodologia basada en les dinàmiques de grup, les exposicions orals i el treball en equip, ens endinsarem en l'anàlisi del llenguatge públic, en els seus raonaments implícits i la seva estructura. Així doncs, les categories teòriques del temari s'aplicaran a textos filosòfics, però també a algunes de les diverses formes de discurs que tenen lloc socialment: els articles de premsa, els missatges publicitaris, la propaganda política o els girs i tòpics que abunden en el llenguatge natural.

En definitiva l'objectiu últim de l'assignatura és familiaritzar els alumnes amb l'argumentació filosòfica, les tècniques de la retòrica i la comunicació persuasiva.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el rigor filosòfic en un text escrit seguint els estàndards internacionals de qualitat.
2. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
3. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
4. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
5. Comunicar oralment i per escrit, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements filosòfics adquirits
6. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
7. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
8. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
9. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
10. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
12. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
13. Llegir comprensivament textos filosòfics bàsics.
14. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
15. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
16. Reconstruir la posició d'un autor propi de la filosofia de manera clara i precisa
17. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
18. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
19. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
20. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
21. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
22. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats

Continguts

1. La importància d'argumentar
 - 1.1 Per què argumentem?
 - 1.2 Història: de la retòrica antiga a l'argumentació no formal
 - 1.3 La noció d'argument
 - 1.4 Els components d'un argument
 - 1.5 L'ordre de les premisses i la conclusió
 1. Argumentació formal i argumentació no formal
- 2.1 El llenguatge natural

2.2 Fer coses amb les paraules. Les funcions del llenguatge

2.3 Ús i menció. Llenguatge i metallenguatge.

2.4 Veritat i validesa

2.5 Arguments deductius i arguments inductius

2.6 Les fal·làcies

1. La nova retòrica

3.1 La comunicació persuasiva

3.2 Errors comuns: la mala retòrica

3.4 El guió: l'estructura del discurs

3.5 Els tipus de discursos

3.6 La xarxa de la retòrica: figures i trucs

3.7 Teoria de les metàfores

3.8 El debat: escoltar, preguntar, respondre

Metodologia

1. Classes teòriques: es tracta de classes magistrals puntuals on el professor presentarà els continguts a tractar a cada sessió.

2. Exercicis pràctics i dinàmiques de grup: la segona part de la classe es dedicarà a la realització de pràctiques, exercicis i dinàmiques de grup d'aplicació dels continguts tractats.

3. Anàlisi crítica: Es valorarà la capacitat de reconeixement, anàlisi i producció d'arguments. Així mateix, es valorarà la capacitat d'argumentació clara, ordenada, adequada a les circumstàncies i amb certa complexitat.

4. Exposicions orals: L'estudiant haurà de ser capaç de presentar un tema a la classe pactat amb el professor i aplicar els coneixements de la retòrica i l'argumentació.

5. Debat temàtic crític: es valorarà la capacitat de fonamentació dels propis arguments, així com el respecte a la diversitat d'opinions, és a dir, cal criticar amb respecte però amb reflexions sòlides.

*Al Campus Virtual es proporcionaran els detalls, materials i dates de les diverses activitats proposades al llarg del curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	35	1,4	7, 18, 20
Dinàmiques de grup a l'aula	17,5	0,7	2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 21, 22
Tipus: Supervisades			
Tutories de l'exposició oral	11	0,44	6, 9, 10, 12, 14, 16, 22
Tutories dels treballs escrits	11,5	0,46	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22

Tipus: Autònomes				
Estudi del temari i lectura de la bibliografia	50	2	4, 7, 8, 9, 13, 14, 18, 20	
Repàs i correcció d'exercicis	17,5	0,7	1, 2, 5, 11, 12, 13, 16, 17, 21	

Avaluació

Per la naturalesa del curs, l'avaluació és continuada i pressuposa l'assistència a classe i la realització de tots els exercicis avaluable.

Reavaluació: Els estudiants que suspenguin l'avaluació continuada tenen dret a un examen de reavaluació (100%)

No Presentat: Els estudiants que no es presentin a cap activitat avaluativa obtindran un No Presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 20, 22
Exposició oral	20%	3	0,12	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 20, 21
Treball escrit 1: Comentari de text	10%	1,5	0,06	2, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 19
Treball escrit 2: Exercicis d'argumentació	20%	1,5	0,06	1, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 17, 22

Bibliografia

- Aristòtil (1985). Retòrica. Poètica. Barcelona: Laia.
- Austin (1977). How to do things with words. Cambridge: Harvard University Press.
- Barthes (1970). Recherches Rhétoriques. L'Ancienne rhétorique. París: Seuil.
- Browne, M. Neil and Stuart M. Keeley (2003). Asking the Right Questions: A Guide to Critical Thinking . Englewood: Prentice Hall.
- Ciceró (1931). L'orador. Barcelona: Fundació Bernat Metge.
- Eemeren, Frans H. van and Rob Grootendorst (1992). Argumentation, Communication, and Fallacies: A Pragma-Dialectical Perspective. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.
- Fisher (2001). Critical Thinking: An Introduction. Cambridge: Cambridge University Press.
- Foucault (1982). L'ordre del discurs i altres escrits. Barcelona: Laia.
- Laborda (1993). De retòrica. La comunicació persuasiva. Barcelona: Barcanova.
- Perelman, C.; Olbrechts-Tyteca, L. (1989). Tratado de la argumentación: la nueva retórica . Madrid: Gredos.
- Reardon, K. (1983). La persuasión en la comunicación. Barcelona: Paidós.
- Sokal, A. i Bricmont, J (1999). Impostures intel·lectuals. Barcelona: Empúries.
- Toulmin, S. (2007). Los usos de la argumentación. Barcelona: Península.

- Rubio, J., Puigpelat, F. (2007). Com parlar bé en públic. Barcelona: Mina.
- West, A. (2011). Las claves de la argumentación. Barcelona: Ariel.